

6. februar 2023, af Inger Bertelsen

Såning og reaktionstal er vigtig for succes med lupin

Data fra 66 økologiske lupinmarker i 2021 og 2022 viser, at tre faktorer ved etablering har signifikant betydning for udbyttet; såtidspunkt, sådybde og reaktionstal.

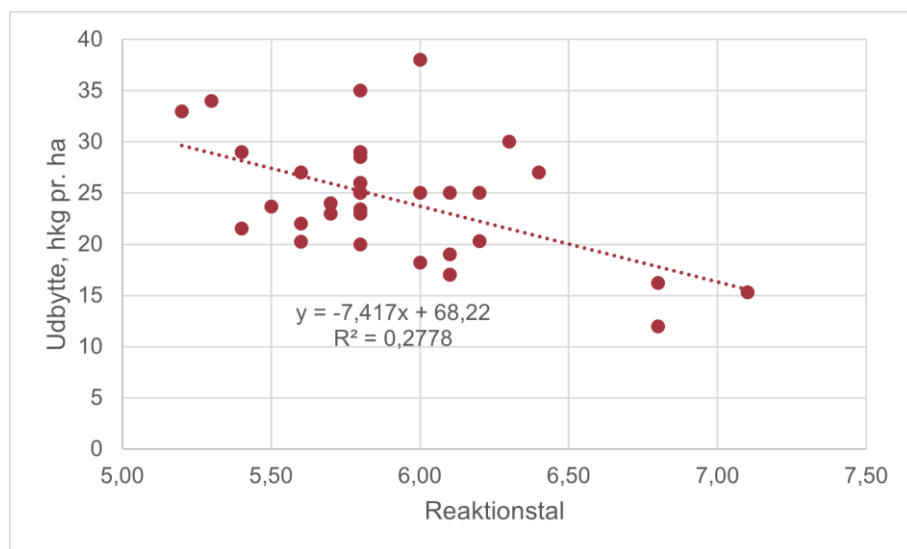
Det gennemsnitlige udbytte i de to år er ikke væsentligt forskelligt med 24,4 hkg/ha i 2021 og 23,0 hkg/ha i 2022.

Samdyrkning øger udbyttet

Som gennemsnit af de to år har udbyttet i blandsæd med en lav andel af korn været 3,4 hkg højere end i lupin i renbestand. Det er primært hvede, som er blandingspartner, og den iblandede mængde har været 30-75 kg/ha. Med så lav en mængde korn vil den høstede vare alt overvejende bestå af lupin.

Højeste udbytter ved lave reaktionstal

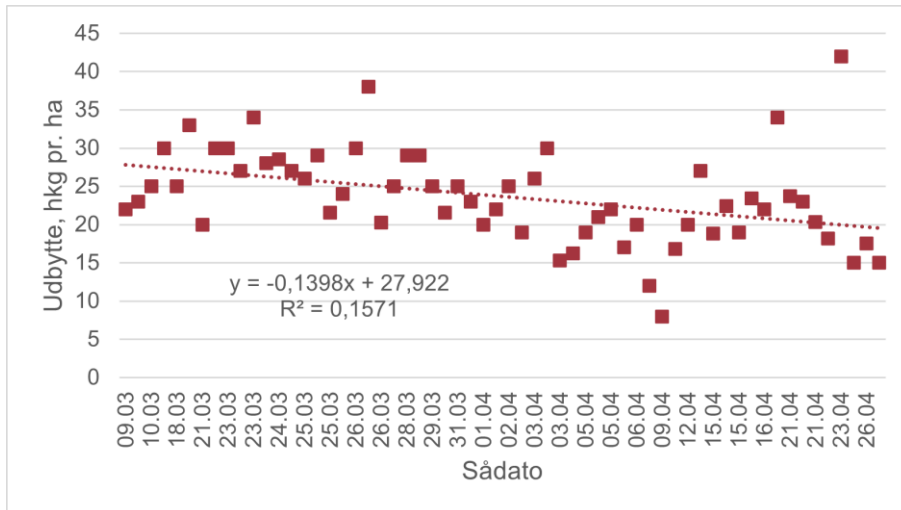
For 36 marker forelå relativt nye jordprøver med reaktionstal i et spænd fra 5,2 til 7,1. Der var en klar sammenhæng mellem reaktionstal og udbytte, således at udbytterne faldt med stigende reaktionstal (Figur 1). Det er kendt, at smalbladet lupin er følsom over for høje reaktionstal. Der er ikke signifikant forskel mellem udbytterne på de enkelte jordtyper, men der er en tendens til lave udbytter på JB 6 og 7, hvilket kan hænge sammen med højere reaktionstal på disse jorde. Marken med lavest udbytte er på JB 3 med reaktionstal på 6,8.

Figur 1. Sammenhæng mellem udbytte og reaktionstal i 36 marker med økologisk lupin i 2021 og 2022.

Højest udbytte ved tidlig såning

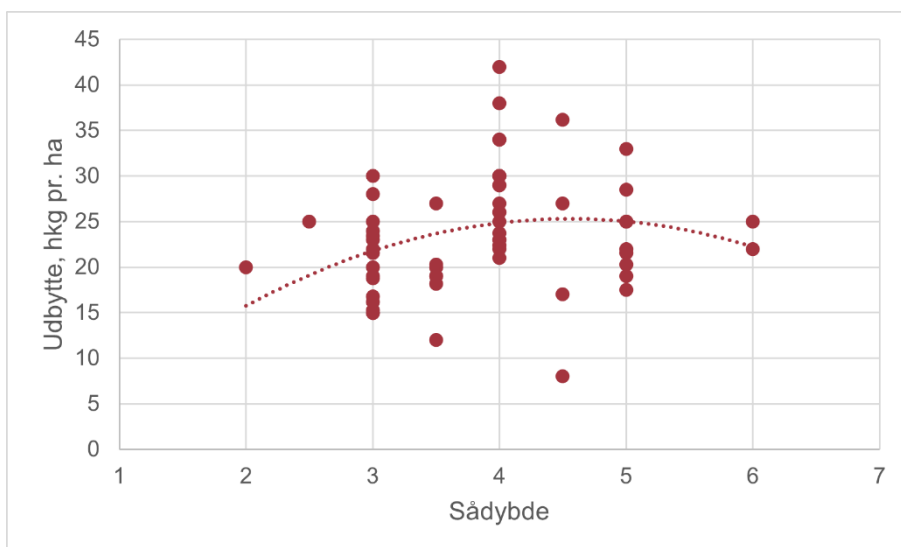
Såningen er foregået mellem 9. marts og 26. april, og samlet set er der signifikant højere udbytte ved tidlig såning. Den stiplede linje på figur 2 viser, at udbyttet falder 1,3 hkg for hver 10 dage, såningen udskydes.

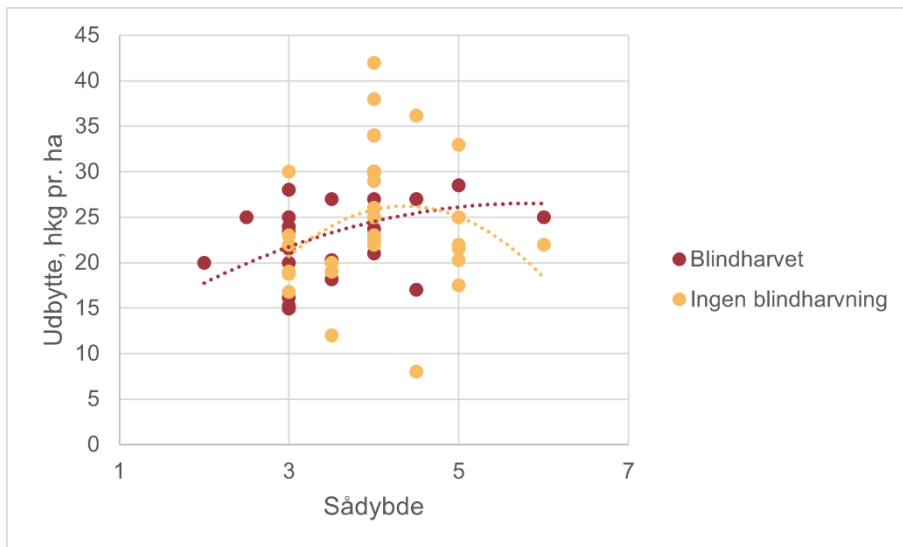
Figur 2. Sammenhæng mellem udbytte og såtidspunkt i 64 marker med økologisk lupin i 2021 og 2022.

Højest udbytte ved såning i 3,5-4 cm

Sådybden er oplyst for 64 marker. Den statistiske analyse viser, at de højeste udbytter er opnået, når lupin er sået i 3,5 til 4 cm's dybde (Figur 3). Sammenholdes sådybden med, om der er blindharvet eller ej, kan vi se, at overlig såning er en ulempe, når man blindharver. Blindharvning i sig selv har ikke betydning for udbyttet (figur 4). Fra de økologiske Landsforsøg ved vi, at sådybden kan øges til 5 cm på sandjord uden udbyttetab. Det giver bedre mulighed for en blindharvning.

Figur 3. Sammenhæng mellem udbytte og sådybde i 64 marker fra 2021 og 2022.

Figur 4. Udbytte som funktion af sådybde og blindharvning. 28 marker er blindharvet og 34 marker er ikke blindharvet.